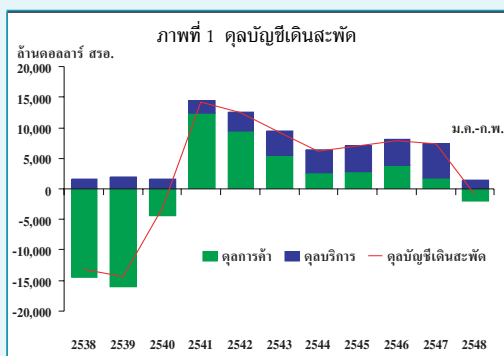

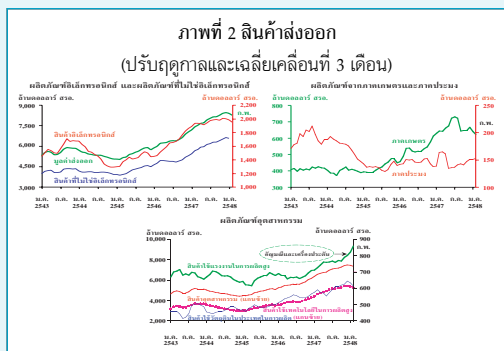
แรงกดดันต่อดุลบัญชีเดินสะพัด

นอกเหนือจากการดูแลแรงกดดันทางด้านราคาซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจแล้ว คณะกรรมการนโยบายการเงินยังเน้นถึงการติดตามตัวชี้ที่สื่อเค้าปัญหาทางการเงิน (Financial Imbalance) ซึ่งก่อให้เกิดความเปราะบางของเศรษฐกิจมหภาค (รายละเอียดในรายงานแนวโน้มเงินเฟ้อ ฉบับเดือนกรกฎาคม 2547) ทั้งนี้ ในการแถลงผลการตัดสินใจนโยบายการเงินที่ผ่านมา คณะกรรมการฯ ได้แสดงความห่วงใยและเน้นถึงการติดตามเรื่องต่างๆ เหล่านี้มาโดยตลอด โดยเฉพาะฐานะหนี้ภาคครัวเรือน และภาวะธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น และในการทบทวนการประมาณการขยายตัวทางเศรษฐกิจและแนวโน้มเงินเฟ้อครั้งนี้ คณะกรรมการฯ เน้นการติดตามฐานะดุลบัญชีเดินสะพัดซึ่งเป็นตัวชี้ความไม่สมดุลทางการเงินอีกตัวหนึ่งอย่างใกล้ชิด

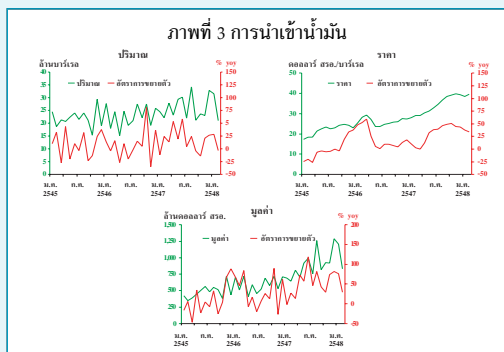
แรงกดดันต่อดุลบัญชีเดินสะพัดในปัจจุบัน

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

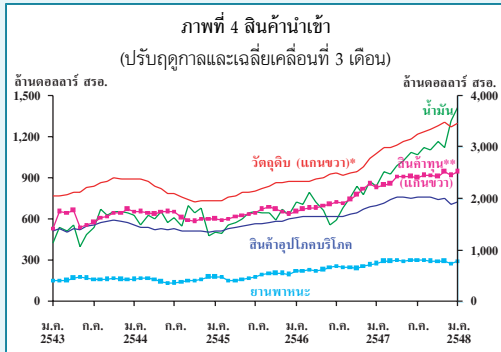
ที่มา: กรมศุลกากร และธนาคารแห่งประเทศไทย

ดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุลลดลงต่อเนื่อง หลังจากเริ่มเกินดุลในปี 2541 และหากพิจารณาเป็นรายไตรมาสเพื่อให้สอดคล้องกับการประมาณการจากแบบจำลองแล้ว ดุลบัญชีเดินสะพัดมีแนวโน้มขาดดุลเป็นครั้งแรกในไตรมาสที่ 1 ของปี 2548 ซึ่งเป็นการขาดดุลที่คณะกรรมการฯ มิได้คาดไว้ล่วงหน้า แม้ว่าในรายงานฉบับก่อนจะได้ประเมินถึงผลกระทบจากภัยธรรมชาติที่มีผลกระทบต่อรายรับจากการท่องเที่ยวด้วยแล้วก็ตาม

ทั้งนี้ ในช่วง 2 เดือนแรกของปี 2548 ดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุล 836 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยแรงกดดันที่ทำให้ดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุลเร็วกว่าที่คาดการณ์มาจากการปรับสูงขึ้นของราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกเป็นสำคัญ

การส่งออก : ในช่วง 2 เดือนแรกของปี 2548 การขยายตัวของปริมาณการส่งออกเริ่มชะลอตัวลงตามการชะลอตัวของเศรษฐกิจประเทศคู่ค้า ประกอบกับสินค้าในหมวดอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ โดยเฉพาะแผงวงจรรวมที่อยู่ในช่วงวัฏจักรขาลงตามแนวโน้มตลาดโลก ทำให้มูลค่าการส่งออกสินค้าในหมวดนี้ลดลงจนอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องชะลอลง ขณะที่การส่งออกสินค้าเกษตรได้รับผลกระทบจากปัญหาภัยแล้ง ทั้งนี้แนวโน้มการส่งออกและปัจจัยที่กำหนดเป็นไปตามที่คณะกรรมการฯ ได้ประเมินไว้เดิมแล้ว

การนำเข้า : ปัญหาราคาน้ำมันที่เพิ่มขึ้นสูงอย่างต่อเนื่อง ทำให้มูลค่าการนำเข้าเร่งตัวสูงขึ้นอย่างมาก ทั้งนี้มูลค่าการนำเข้าน้ำมันและผลิตภัณฑ์ของประเทศไทยต่อการนำเข้ารวมขยายตัวเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 12 ในปี 2546 เป็นร้อยละ 14 และ 15 ในปี 2547 และในช่วง 2 เดือนแรกของปี 2548 ตามลำดับ ทั้งนี้ ปริมาณการนำเข้าน้ำมันใน 2 เดือนแรกของปี 2548 เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 13.1 โดยราคานำเข้าเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 35.4 และสูงกว่าที่ประมาณการไว้เดิม ทำให้มูลค่าเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 53.1 แม้ว่าน้ำมันนำเข้าที่เหลือจากการบริโภคภายในประเทศบางส่วน (ประมาณร้อยละ 13.5) ถูกส่งออกไปขายยังประเทศใกล้เคียง ซึ่งช่วยลดแรงกดดันต่อดุลบัญชีเดินสะพัดได้บ้าง

หมายเหตุ: * รวมแผงวงจรและชิ้นส่วน และคอมพิวเตอร์และชิ้นส่วน
 ** ไม่รวมแผงวงจรและชิ้นส่วน และคอมพิวเตอร์และชิ้นส่วน
 ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

แนวโน้มแรงกดดันต่อดุลบัญชีเดินสะพัด

คณะกรรมการฯ ประเมินว่าแรงกดดันต่อดุลบัญชีเดินสะพัดในระยะต่อไปมาจาก

1. ราคาน้ำมันที่อาจสูงขึ้นต่อเนื่องไปอีก ทั้งนี้ จากข้อสมมติราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกอยู่ที่เฉลี่ยประมาณ 45 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลในปี 2548 โดยคาดว่าจะมีการบริโภคน้ำมันประมาณ 257 ล้านบาร์เรล จะส่งผลให้ดุลบัญชีเดินสะพัดลดลงจากประมาณการเดิมตามราคาน้ำมันที่เพิ่มขึ้นประมาณ 1.7 พันล้านดอลลาร์ สรอ.

อย่างไรก็ตาม การที่รัฐบาลได้ปล่อยให้ราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินในประเทศลอยตัว และได้ทยอยปรับขึ้นราคาน้ำมันดีเซลไปแล้ว 2 ครั้งรวม 3.60 บาท ในไตรมาสแรกของปี 2548 และอาจมีแนวโน้มว่าลดตัวน้ำมันดีเซลในไม่ช้า ซึ่งจะสะท้อนต้นทุนการบริโภคน้ำมันที่แท้จริง จะช่วยให้เกิดการประหยัดพลังงานและชะลอการนำเข้าลงได้ในระยะต่อไป

2. ดัชนีความเชื่อมั่นของนักธุรกิจในช่วง 3 เดือนข้างหน้าที่ปรับตัวดีขึ้นต่อเนื่องและการใช้กำลังการผลิตยังอยู่ในระดับสูงสะท้อนถึงความต้องการลงทุนและนำเข้าสินค้าทุนมากขึ้นในระยะต่อไป ทั้งนี้ สอดคล้องกับความเห็นของผู้ประกอบการ จากโครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลเศรษฐกิจ/ธุรกิจระหว่าง อปท.-นักธุรกิจ ที่ชี้ว่ามีความต้องการขยายการลงทุนในหลายๆ อุตสาหกรรม อาทิ อาหารทะเล เครื่องนุ่งห่มเพื่อการส่งออก เหล็ก วัสดุก่อสร้าง และโรงแรม เป็นต้น

3. การนำเข้าอาจปรับตัวสูงขึ้นจากการนำเข้าสินค้าพิเศษ อาทิ การนำเข้าเครื่องบินโดยบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และรถไฟฟ้โดยบริษัทรถไฟฟ้ามหานคร ตลอดจนการนำเข้าตามแผนโครงการอื่นของภาครัฐร่วมด้วย

ส่วนรายรับจากการท่องเที่ยวนั้น แม้ว่าจะปรับขึ้นสูงกว่าที่คาดการณ์ไว้เดิมจากผลกระทบของเหตุการณ์ภัยธรรมชาติ แต่เหตุการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่เริ่มขยายวงกว้างไปยังพื้นที่ใกล้เคียง และข่าวการเกิดแผ่นดินไหวอย่างต่อเนื่อง อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นใจของนักท่องเที่ยว อย่างไรก็ตาม จากการสอบถามผู้ประกอบการครั้งล่าสุดระหว่างวันที่ 4 - 8 เมษายน 2548 ถึงผลกระทบจากเหตุการณ์ต่างๆ ดังกล่าวต่อการท่องเที่ยว พบว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่เห็นว่าเพียงผลกระทบระยะสั้นและจำกัดอยู่เพียงพื้นที่เกิดเหตุ โดยหากหน่วยงานภาครัฐสามารถสร้างความเชื่อมั่นในด้านความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว คาดว่าการท่องเที่ยวจะกลับสู่ภาวะปกติได้

ประมาณการดุลบัญชีเดินสะพัดปี 2548

พันล้านดอลลาร์ สรอ.	ณ มกราคม 2548	ณ เมษายน 2548
ดุลบัญชีเดินสะพัด	2 - 4	1 - 2

จากภาวะปัจจุบันในช่วง 2 เดือนแรก และประเมินแนวโน้มแรงกดดันต่อดุลบัญชีเดินสะพัด ควบคู่กับการประมาณการจากแบบจำลองที่รวมผลสุทธิจากการปรับตัวด้านปริมาณการนำเข้าในการตอบสนองต่อการชะลอตัวของเศรษฐกิจและราคานำเข้าที่สูงขึ้นแล้ว คณะกรรมการฯ คาดว่าดุลบัญชีเดินสะพัดยังเกินดุลประมาณ 1-2 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ในปี 2548 เทียบกับประมาณการเดิมที่คาดว่าเกินดุลประมาณ 2-4 พันล้านดอลลาร์ สรอ.

สำหรับในหมวดสินค้าที่ไม่ใช่น้ำมัน ถึงแม้ว่าจะมีการเร่งตัวของสินค้าหมวดวัตถุดิบและสินค้าทุนบางประเภท แต่ปรากฏว่ามูลค่าการนำเข้าที่เพิ่มขึ้นเป็นการกระจุกตัวอยู่ในสินค้าบางหมวดเท่านั้น โดยสินค้านำเข้าที่มีการขยายตัวค่อนข้างสูงในช่วง 2 เดือนแรกของปี 2548 ได้แก่ เหล็กและเหล็กกล้า เครื่องจักรที่ไม่ใช่ไฟฟ้า ผลิตภัณฑ์เคมี และทองคำ ที่ขยายตัวจากระดับเดียวกันปีก่อนร้อยละ 70.7 29.1 24.7 และ 213.0 ตามลำดับ โดยการนำเข้าเหล็กที่เพิ่มขึ้นส่วนหนึ่ง เป็นผลจากการเร่งนำเข้า เนื่องจากราคาตลาดโลกในช่วงนี้ต่ำลง ประกอบกับเพื่อเตรียมวัตถุดิบป้อนโรงงานที่เพิ่งขยายกำลังการผลิต ในขณะที่ทองคำมีการนำเข้าสูงเพื่อผลิตเครื่องประดับส่งออก ทั้งนี้ ข้อมูลสินค้าเข้าเบื้องต้นของเดือนมีนาคม 2548 ยังแสดงถึงการขยายตัวของมูลค่าการนำเข้าสินค้าดังกล่าวสูงอย่างต่อเนื่อง